

§ 576

Vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelman raami ja laatimisohteet

HEL 2021-008766 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laatimisohteet ja niihin sisältyvät kaupunkitasoisen käyttötalouden kokonaisraamin toimintamenoille, investointiraamin talousarviokohdittain sekä alustavan investointiohjelman vuosille 2022–2031 liitteen 1 mukaisena (Liite 1: Vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022–2024 taloussuunnitelman raami ja laatimisohteet).

Lisäksi kaupunginhallitus lähettää laatimisohteet lauta- ja johtokunnille noudatettaviksi talousarvioehdotusten valmistelussa. Lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarvioehdotuksensa 22.9.2021 mennessä.

Hyväksyessään talousarvioehdotuksen vuoden 2022 raamin ja laatimisohteet kaupunginhallitus kehotti lauta- ja johtokuntia valmistelemaan talousarvioehdotuksensa seuraavin periaattein:

Talousarvioehdotuksen laatimisohteet ja raami perustuvat yleiseen talouskehitykseen ja talouden ja toiminnan suunnittelussa tunnistettuihin näkyymiin tulojen ja menojen osalta.

Helsinki toteuttaa vastuutaan julkisen talouden kestävyys- ja turvaamisessa hillitsemällä toimintamenojen kasvua tuottamalla palvelut tehokkaasti asiakastarpeisiin vastaten. Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami perustuu toimintamenojen maltilliseen kasvuun ja kokonaisinvestointien rahoituksellisesti kestäväan tasoon toiminnan ja investointien rahavirran sekä lainakannan kasvun näkökulmasta.

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami perustuu siihen, että vuosina 2022-2025 tulos- ja rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta voi olla alijäämäinen enintään julkisen talouden suunnitelmassa ja kuntatalousohjelmassa paikallishallinnolle asetetun alijäämätavoitteen verran eli -0,5 % BKT:sta.

Raamin lähtökohtina ovat valtuustokausilla 2013-2017 sekä 2017-2021 toteutettujen kaupunkistrategioiden taloustavoitteiden mukaisesti käyttötalousmenoja mitoittava tavoite ja investointitaso mitoittaminen rahoituksellisesti kestäväälle tasolle. Lautakunnat valmistelevat vuoden 2022 talousarvioehdotuksensa raamin ja toimintaympäristön strategian muutosanalyysin pohjalta.

Kaupunkitasoisen käyttötalouden toimintamenojen kokonaisraamin määrittää väestönkasvuun, kustannustason nousuun ja tuottavuuden parantamiseen perustuva laskelma.

Lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotuksille ei osoiteta toimialakohtaisia raamia, mutta talousarvioehdotusten yhteensovitus tehdään kaupunkitasoisen kokonaisraamin puitteissa. Toimintamenojen kasvua kohdennetaan erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suurimmin lisää kustannuksia.

Ikäryhmäkohtaisiin väestömääriin sidonnaiset menot muodostavat noin kaksi kolmasosaa kaupungin toimintamenoista, mikä tarkoittaa vastaavaa painotusta kaupunkitasoisen toimintamenojen kasvun kohdentamisessa ikäryhmäkohtaiset väestöennusteet huomioon ottaen.

Lisäksi vuoden 2022 talousarvion valmistelussa toimintamenojen kasvun kohdentamisessa huomioidaan lisäksi toiminnot, joihin kohdistuu koronaepidemian seurauksena erityisiä kustannuspaineita vuonna 2022.

Lauta- ja johtokuntien tulee talousarvioehdotuksissaan kiinnittää huomiota tulojen kerryttämiseen suhteessa menojen kasvuun.

Lauta- ja johtokuntien tulee sisällyttää talousarvioehdotukseen asiakas- ja suoritämäärien kehitys eriteltynä väestönkasvuun ja muihin tekijöihin vuosina 2020–2024. Talousarvioehdotukseen tulee sisällyttää palveluiden yksikkökustannukset tilinpäätöksen 2020 mukaisena sekä niiden kehitys vuosina 2021–2024 sekä niiden lisäksi tuottavuuskehitys.

Talousarvioehdotukseen sisältyvää investointiohjelmaa laadittaessa on priorisoitava lakisääteisten palvelutarpeiden ja kokonaistaloudellisen omaisuuden hallinnan hankkeita sekä asuntotuotantotavoitteen (8 000 asuntoa) ja kaupunki uudistuksen toteuttamista edistäviä hankkeita. Hankkeet tulee ohjelmoida toteutettavaksi oikea-aikaisesti siten, että kaupungin eri tavoitteiden tasapainoinen toteuttaminen on mahdollista.

Samalla kaupunginhallitus totesi, että käyttötalousraamia tarkistetaan kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen strategian talouskirjausten mukaiseksi.

Keskipitkän aikavälin investointisuunnitelma tarkentuu uuden kaupunkistrategian myötä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Lisätään päätösehdotuksen loppuun:

23.08.2021

Asia/2

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että käyttötalousraamia tarkistetaan kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen strategian talouskirjausten mukaiseksi.

Keskipitkän aikavälin investointisuunnitelma tarkentuu uuden kaupunkistrategian myötä.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Jenni Torkkola, Erityissuunnittelija, puhelin: 040 729 1117
jenni.torkkola(a)hel.fi
Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022_2024 laatimisohteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laatimisohteet ja niihin sisältyvät kaupunkitasoisen käyttötalouden kokonaisraamin toimintamenoille, investointiraamin talousarviokohdittain sekä alustavan investointiohjelman vuosille 2022–2031 liitteen 1 mukaisena (Liite 1: Vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022–2024 taloussuunnitelman raami ja laatimisohteet).

Lisäksi kaupunginhallitus lähettää laatimisohteet lauta- ja johtokunnille noudatettaviksi talousarvioehdotusten valmistelussa. Lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarvioehdotuksensa 22.9.2021 mennessä.

Hyväksyessään talousarvioehdotuksen vuoden 2022 raamin ja laatimisohteet kaupunginhallitus kehottaa lauta- ja johtokuntia valmistelemaan talousarvioehdotuksensa seuraavin periaattein:

Talousarvioehdotuksen laatimisohteet ja raami perustuvat yleiseen talouskehitykseen ja talouden ja toiminnan suunnittelussa tunnistettuihin näkyymiin tulojen ja menojen osalta.

Helsinki toteuttaa vastuutaan julkisen talouden kestävyys- ja turvaamisessa hillitsemällä toimintamenojen kasvua tuottamalla palvelut tehokkaasti asiakastarpeisiin vastaten. Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami perustuu toimintamenojen maltilliseen kasvuun ja kokonaisinvestointien rahoituksellisesti kestävään tasoon toiminnan ja investointien rahavirran sekä lainakannan kasvun näkökulmasta.

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami perustuu siihen, että vuosina 2022-2025 tulos- ja rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta voi olla alijäämäinen enintään julkisen talouden suunnitelmassa ja kuntatalousohjelmassa paikallishallinnolle asetetun alijäämätavoitteen verran eli -0,5 % BKT:sta.

Raamin lähtökohtina ovat valtuustokausilla 2013-2017 sekä 2017-2021 toteutettujen kaupunkistrategioiden taloustavoitteiden mukaisesti käyttötalousmenoja mitoittava tavoite ja investointitaso mitoittaminen rahoituksellisesti kestävä tasolle. Lautakunnat valmistelevat vuoden 2022 talousarvioehdotuksensa raamin ja toimintaympäristön strategian muutosanalyysin pohjalta.

Kaupunkitasoisen käyttötalouden toimintamenojen kokonaisraamin määrittää väestönkasvuun, kustannustason nousuun ja tuottavuuden parantamiseen perustuva laskelma.

Lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotuksille ei osoiteta toimialakohtaisia raamia, mutta talousarvioehdotusten yhteensovitus tehdään kaupunkitasoisen kokonaisraamin puitteissa. Toimintamenojen kasvua kohdennetaan erityisesti peruspalveluihin, joissa väestönkasvu suurimmin lisää kustannuksia.

Ikäryhmäkohtaisiin väestömääriin sidonnaiset menot muodostavat noin kaksi kolmasosaa kaupungin toimintamenoista, mikä tarkoittaa vastaavaa painotusta kaupunkitasoisen toimintamenojen kasvun kohdentamisessa ikäryhmäkohtaiset väestöennusteet huomioon ottaen.

Lisäksi vuoden 2022 talousarvion valmistelussa toimintamenojen kasvun kohdentamisessa huomioidaan lisäksi toiminnot, joihin kohdistuu koronaepidemian seurauksena erityisiä kustannuspaineita vuonna 2022.

Lauta- ja johtokuntien tulee talousarvioehdotuksissaan kiinnittää huomiota tulojen kerryttämiseen suhteessa menojen kasvuun.

Lauta- ja johtokuntien tulee sisällyttää talousarvioehdotukseen asiakas- ja suoritämäärien kehitys eriteltynä väestönkasvuun ja muihin tekijöihin vuosina 2020–2024. Talousarvioehdotuksiin tulee sisällyttää palvelui-

den yksikkökustannukset tilinpäätöksen 2020 mukaisena sekä niiden kehitys vuosina 2021–2024 sekä niiden lisäksi tuottavuuskehitys.

Talousarvioehdotuksiin sisältyvää investointiohjelmaa laadittaessa on priorisoitava lakisääteisten palvelutarpeiden ja kokonaistaloudellisen omaisuuden hallinnan hankkeita sekä asuntotuotantotavoitteen (8 000 asuntoa) ja kaupunkiuudistuksen toteuttamista edistäviä hankkeita. Hankkeet tulee ohjelmoida toteutettavaksi oikea-aikaisesti siten, että kaupungin eri tavoitteiden tasapainoinen toteuttaminen on mahdollista.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2022 talousarvion ja raamiin ja laatimisohejiin sisältyvän kaupunkitasoisen käyttötalouden toimintamenojen kokonaisraamin, talousarviokohdittaisen investointiraamin sekä alustavan investointiohjelman vuosille 2022–2031 perustelut on esitetty liitteenä olevassa asiakirjassa (Liite 1: Vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022–2024 taloussuunnitelman raami ja laatimisohejet)

Laatimisohejeissa esitetään tulos- ja rahoituslaskelman muodossa talouden toteumatilanteeseen ja ennusteisiin perustuva arvio kaupungin talouden kehityksestä vuosina 2021–2025 sekä ennuste keskeisten talouden tunnuslukujen kehityksestä. Kaupungin taloustilanteeseen ja tunnuslukuihin sekä kaupunkistrategian taloustavoitteisiin perustuen annetaan euromääräinen raami vuodelle 2022 kaupunkitasolla käyttötalousmenoilte sekä kaupunkitasolla ja talousarviokohdittain investoinneille.

Laatimisohejeisiin sisältyvässä tulos- ja rahoituslaskemassa on vuoden 2021 osalta esitetty tunnusluvut vuoden 2021 ensimmäisen tilinpäätöksen sennusteen pohjalta kuitenkin huomioiden vuoden 2021 välitilinpäätöksen toteuma per 30.6, heinäkuun verotilitystiedot sekä viimeisimmät tiedot kaupungin antolainauksen näkymistä. Seuraava koko vuotta koskeva tilinpäätössennuste 2/2021 valmistuu elokuun lopulla.

Vuoden 2022 talousarvion valmisteluaikataulu on merkitty tiedoksi kaupunginhallituksessa 3.5.2021. Valmisteluaikatauluun liittyen valtuustokauden aloittamisen siirtyminen kesäkuusta elokuuhun aiheuttaa kaupunkistrategian ja talousarvion valmistelulle ja yhteensovittamiselle aiempaa tiiviimmän aikataulun. Kaupungin strategiatyön vakiintunut käytäntö on ollut, että valtuusto päättää kaupunkistrategian valtuustokauden alussa. Jotta valtuuston kaupunkistrategialla olisi vaikutusta jo vuoden 2022 talousarvioon, tulisi kaupunkistrategiasta päättää kaupunginvaltuustossa riittävän ajoissa ennen vuoden 2022 kaupungin talousarvioehdotuksen esittelyä kaupunginhallitukselle. Valtuuston strategiatyölle on valmisteltu aikataululuonnos, jonka pohjalta on mahdollis-

23.08.2021

Asia/2

ta yhteen sovittaa kaupunkistrategiassa päätettyjä linjauksia kaupungin talousarvioehdotukseen.

Lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarvioehdotuksensa 22.9.2021 mennessä.

Vuoden 2022 talousarvion ja raamin ja laatimishojjeiden tausta

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja turvaavat edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen. Talousarvio ja -suunnitelma on kaupunkistrategian toteuttamisen ja seurannan keskeisin väline.

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää vuosittain talousarvion laatimishojjeista ja noudattamishojjeista. Talousarvion laatimishojjeissa annetaan toimialoille, virastoille ja liikelaitoksille ohjeet talousarvion ja -suunnitelman laatimiseksi. Laatimishojjeiden käsittelyn yhteydessä kaupunginhallitus voi hyväksyä talousarvion valmistelutyötä ohjaavia kannanottoja. Hallintosäännön mukaan investointitarkastelu laaditaan kymmeneksi vuodeksi.

Pormestari otti 6.8.2021 (§ 73) esittelyynsä talousarvio ja -suunnitelmaa sekä veroja koskevan päätöksenteon valtuustokaudella 2021-2025 (vuoden 2022 talousarviovalmistelusta alkaen).

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Jenni Torkkola, Erityissuunnittelija, puhelin: 040 729 1117
jenni.torkkola(a)hel.fi
Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022_2024 laatimishojjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

23.08.2021

Asia/2

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Tarkastusvirasto
Liikenneliikelaitos
Palvelukeskusliikelaitos
Pelastuslaitos
Rakentamispalveluliikelaitos
Taloushallintopalveluliikelaitos
Työterveysliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.08.2021 § 570

HEL 2021-008766 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

16.08.2021 Pöydälle

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli rahoitusjohtaja Tuula Saxholm.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian viikoksi pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Jenni Torkkola, Erityissuunnittelija, puhelin: 040 729 1117
jenni.torkkola(a)hel.fi

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi